

Народна банка Србије

САВЕТ

- Пажљиво прочитајте уговор пре него што га потпишете. Упознајте се под којим условима може доћи до промене каматне стопе и добро размислите да ли сте спремни да преузмете тај ризик на себе.
- Уколико вам поједине одредбе уговора нису јасне, затражите објашњење.
- Покушајте да сагледате све трошкове кредита, нарочито у односу на своје могућности, те на основу тога донесите одлуку да ли можете узети кредит и редовно измиривати своје обавезе.
- Узмите у обзир при том да ће у случају повећања каматне стопе и ваша месечна обавеза бити увећана.
- Када потпишете уговор, морате бити свесни да сте тиме преузели одговорност за ту своју одлуку, односно да сте потписивањем уговора прихватили све услове из уговора и због тога морате знати шта прихватате.

Користите само оне финансијске производе које разумете!

За сва питања на располагању вам је бесплатан телефонски број

ИНФОРМАТИВНОГ ЦЕНТРА

Народне банке Србије

0800 111 110

сваког радног дана од 8 до 21 час.

На постављена питања биће вам одговорено одмах, а најкасније у року од 48 часова.

Више информација о финансијским производима пронађите на сајту www.tvojnovac.nbs.rs

Народна банка Србије

Краља Петра 12
тел.: 011/ 3027 - 100

Немањина 17
тел.: 011/ 333 - 8000

Детаљније на www.nbs.rs

ЦЕНТАР ЗА ПОСЕТИОЦЕ

Народна банка Србије
Краља Петра 12
11 000 Београд

ИЗЛОЖБА

Народна банка Србије
Немањина 17
11 000 Београд

ПРОМЕНЉИВА КАМАТНА СТОПА

Народна банка Србије је централна банка Републике Србије. Основни циљ Народне банке Србије је постизање и одржавање стабилности цена. Поред основног циља, она за циљ има и очување стабилности финансијског система.

Кредити и други кредитни производи могу бити уговорени са фиксном или променљивом (варијабилном) каматном стопом.

Кредит са фиксном каматном стопом је кредит који се отплаћује по каматној стопи која је одређена у моменту потписивања уговора и која остаје иста у току целог периода отплате кредита, због чега се износи рата током отплате не мењају. Код ових кредита зајмопримац увек унапред зна укупан износ камате коју плаћа по кредиту.

Кредит с променљивом каматном стопом је кредит који се отплаћује по каматној стопи која зависи од промене одређених променљивих фактора, као што су референтне каматне стопе (EURIBOR, LIBOR, BELIBOR), стопа инфлације и сл. Висина каматне стопе код ових кредита се може мењати, а самим тим и укупан износ камате коју је потребно платити.

Уговором о кредиту утврђени су услови под којима може доћи до промене каматне стопе. Због тога је битно да уговор пре потписивања пажљиво прочитате и да пре свега разумете све оне одредбе уговора које директно утичу на промену ваших укупних обавеза по основу узетог кредита.

ДА ЛИ ЗНАТЕ ДА КРЕДИТ С ПРОМЕНЉИВОМ КАМАТНОМ СТОПОМ НОСИ КАМАТНИ РИЗИК?

Најпре да објаснимо шта је каматни ризик. Реч је о ризику промене каматне стопе у току отплате кредита, што директно доводи до промене висине рате кредита.

Наиме, ваша обавеза према банци по основу узетог кредита састоји се у периодичном (најчешће месечном) отплаћивању рата, које чине одређени део главнице и припадајућа камата. Код кредита с променљивом каматном стопом висина рате зависи од промене каматне стопе и то је разлог због чега се при узимању оваквих кредита преузима каматни ризик, тј. ризик повећања трошкова у случају повећања каматне стопе.

ОД ЧЕГА ЗАВИСИ ПРОМЕНЉИВОСТ КАМАТНЕ СТОПЕ?

Уколико, дакле, узмете кредит с променљивом каматном стопом, и ви сте изложени каматном ризику у току отплате кредита у случају повећања каматне стопе. Променљивост каматне стопе, тј. када и у којим околностима може доћи до њене промене, ближе се дефинише уговором о кредиту. Променљива каматна стопа може бити исказана као нпр. референтна каматна стопа (обично EURIBOR или LIBOR) плус каматна маржа. У зависности од промена EURIBOR-а или LIBOR-а мења се и каматна стопа. Постоје, наравно, и другачије дефинисане каматне стопе, када њихове промене могу зависити од других фактора, што мора бити прецизно наведено у уговору.

ШТА ЈЕ РЕФЕРЕНТНА КАМАТНА СТОПА – EURIBOR И LIBOR?

EURIBOR и LIBOR су каматне стопе по којима пословне банке широм Европе међусобно позајмљују новац (у еврима или другој валути) и оне представљају референтне каматне стопе, тј. каматне стопе које банке користе за формирање каматне стопе на кредите које одобравају клијентима.

Вредности EURIBOR-а и LIBOR-а се свакодневно утврђују.

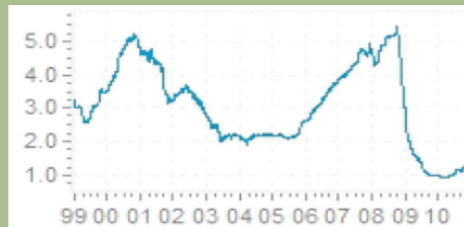
КАКО ПРОМЕНЕ РЕФЕРЕНТНИХ КАМАТНИХ СТОПА EURIBOR И LIBOR УТИЧУ НА ПРОМЕНУ КАМАТНЕ СТОПЕ?

У случају кредита код којих је каматна стопа изражена као референтна каматна стопа плус маржа, усклађивање каматне стопе врши се у временским интервалима који су наведени у уговору.

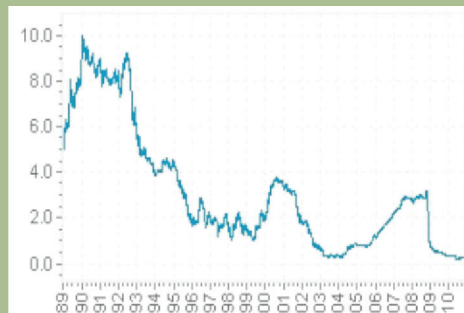
Да бисте имали јаснију представу о кретању референтних каматних стопа, на основу којих се мења и променљива каматна стопа, односно да бисте сагледали у којој мери може доћи до промене каматне стопе услед промене референтне каматне стопе, погледајте њихов тренд кретања:

ТРЕНД КРЕТАЊА ШЕСТОМЕСЕЧНОГ EURIBOR-А И LIBOR-А

EURIBOR 6м

LIBOR 6м

АКО НАМЕРАВАТЕ ДА ЗАКЉУЧИТЕ УГОВОР О КРЕДИТУ С ПРОМЕНЉИВОМ КАМАТНОМ СТОПОМ, ОБРАТИТЕ ПАЖЊУ НА СЛЕДЕЋЕ:

- Колика је каматна стопа у тренутку потписивања уговора и шта утиче на промену њене висине (EURIBOR, LIBOR и др.);
- Када банка врши промену каматне стопе и за који период та промена важи;
- Да ли су сви услови променљивости каматне стопе прецизно наведени у уговору.

ПОРЕД ТОГА, ОБРАТИТЕ ПАЖЊУ И НА:

- Трошкове обраде захтева за кредит које плаћате банци;
- Све друге трошкове који могу настати у току реализације уговора о кредиту (порез, укњижба, таксе за разна уверења и сл.);
- Средства обезбеђења отплате кредита (хипотека, залог, хартије од вредности и др.);
- Могућност и услове за превремену отплату кредита;
- Услове за рефинансирање кредита.